

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag van de vergadering van de Bouwbegeleidingscommissie op 25 maart 2025

Griffie commissies Bestuur en Onderwijs

Bouwbegeleidingscommissie

I. van Tilburg

Aanwezige leden: de heer Aartsen (commissievoorzitter, VVD), de heer Crijns (PVV), de heer Six Dijkstra (NSC), mevrouw Wijen-Nass (BBB), de heer Bossenbroek (namens het fractiepersoneel), mevrouw Van den Heuvel-de Grooth, mevrouw Hessing-Puts en de heer Dronkers (namens de OR).

Aanwezige adviseurs: de heer Oskam (Griffier), mevrouw Kobus (Directeur Huisvesting en Facilitair), mevrouw Wouters (projectmanager renovatie van de Tweede Kamer), mevrouw De Geus-Godschalk (projectmanager huisvesting van de Tweede Kamer), de heer De Bruijn (integraal adviseur), de heer Geerts (architect), de heer Van Leeuwen (programmadirecteur voor de Renovatie Binnenhof van het RVB), mevrouw Berntsen (coördinerend architect van het RVB), mevrouw Bloemert (plaatsvervangend directeur Transacties en Projecten van het RVB) en de heer Paardekoper (Projectmanager Renovatie Binnenhof van het RVB).

Griffier: mevrouw Van Tilburg

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Bromet (GroenLinks-PvdA), de heer Thijssen (GroenLinks-PvdA), de heer Stoffer (SGP), mevrouw Lubbers (namens het fractiepersoneel) en de heer Benhammou (namens het ambtelijk personeel).

1. Opening en mededelingen

De commissievoorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom, de voorzitter verwelkomt in het bijzonder twee nieuwe leden en de nieuwe directeur Huisvesting en Facilitair.

Er zijn enkele afmeldingen ontvangen.

2. Conceptverslag BBC-vergadering 17 december 2024

Het verslag van de BBC-vergadering van 17 december 2024 wordt vastgesteld en zal worden gepubliceerd via de website van de BBC.

3. Te beoordelen ontwerpingsrepen (zie bijlagen 2,3,4,5)

De voorzitter licht toe dat de BBC wordt gevraagd het Presidium te adviseren over de diverse ontwerpingsrepen.

a) Behoud Rostrum in huidige positie

De projectmanager renovatie van de Tweede Kamer geeft een toelichting dat in het huidige programma van eisen is gevraagd te onderzoeken om het rostrum te draaien zodat het zicht van de voorzitter verbeterd. De verbetering blijkt minimaal en het zicht op vak K verslechterd. Daarom wordt voorgesteld de huidige positie van het Rostrum te behouden. De BBC kan zich daarin vinden.

b) Niet te openen geveldelen

De BBC steunt de lijn zoals beschreven in de stukken en ter vergadering wordt toegelicht.

c) Versoeringen TO fase

De programmadirecteur voor de Renovatie Binnenhof van het RVB start met een toelichting en schets welke stappen er eerder genomen zijn. In april 2024 kwam met tot de constatering dat de financiële middelen en de raming van de calculatie door de bouwers niet helemaal op een lijn zat. Daarom is gestart met een versoeringen actie. Met elkaar heeft het RVB vastgesteld welke versoeringen haalbaar zijn en ook wat haalbaar is in het ontwerp. De groslijst werd in zijn geheel doorlopen en bekeken werd welke versoeringen niet haalbaar bleven. De 1,5 miljoen euro aan bezuinigingen zit nu vooral in de contractvormen met de aannemers, niet zozeer in het ontwerp. De commissie stelt vragen over de risico's die dat met zich meebrengt. Op veiligheid, klimaat en comfort wordt niet bezuinigd, de commissie heeft ook de hele lijst van niet doorgevoerde versoeringen gezien.

- a. *Materialisatie*; Voor het materiaalgebruik is gekeken naar alternatieve materialen die goedkoper zijn, met nadruk op functionaliteit en onderhoudbaarheid met behoud van representativiteit waar nodig. De BBC kan zich hierin vinden en ziet geen bezwaren vanuit het perspectief van de gebruiker.
- b. *Minder daklichten*; De huidige daklichten moeten vervangen worden of er moeten daklichten worden toegevoegd om aan de Arbo-eisen te voldoen. Daar wordt gekozen voor standaard daklichten, en geen maatwerk. Dit alles bet behoud van voldoende daglicht toetreding tot de werkplekken, conform Arbo-eisen. De BBC kan zich hierin vinden en ziet geen bezwaren vanuit het perspectief van de gebruiker.
- c. *Diverse versoeringen in de publieksentree*; Voor de publieksentree zijn een aantal versoeringen voorgesteld. Dit betreft: de fritting (stipjes) op het glas, een optimalisatie van de glazen liftschacht, de groenwanden en de heffer aansluiting naar de Schepelhal. De BBC kan zich hierin vinden en ziet geen bezwaren vanuit het perspectief van de gebruiker.
- d. *2^e lift perstoren*; Omwille van de integrale toegankelijkheid is er in het definitief ontwerp een tweede lift in de perstoren toegevoegd, conform het Technisch Programma van Eisen. Deze tweede lift is een vrij invasieve ingreep, omdat een trap gesloopt moet worden om een nieuwe schacht te creëren. Daarom is het voorstel van het RVB om één verbeterde lift te realiseren. Deze enkele lift is een grotere maatwerklift, deze wordt brancard-toegankelijk en heeft een grotere capaciteit, daarom moet de bestaande schacht verdiept worden. De enkele lift zal sneller zijn dan de bestaande lift, wordt doorgetrokken naar de 8e verdieping en kan bij brand gebruikt worden voor evacuatie. Keuze voor één enkele lift zou met zich meebrengen dat bij uitval door storing of onderhoud kunnen personen met een (tijdelijke) beperking die werkzaam zijn in de Perstoren op verdiepingen hoger dan de 3e echter niet zonder evacuatiemiddelen en BHV assistentie de Perstoren verlaten en ook niet terugkeren naar hun werkplek. In de Perstoren zijn straks Kamerbewoners werkzaam, met specialistische functies die tijdig in of bij de vergaderzalen aanwezig moeten zijn en ook zijn er (live) opnamestudio's. Het RVB heeft ook aangegeven dat de Perstoren op het kritieke tijdpad zit, alternatieve ontwerpen of uitstel van besluitvorming hieromtrent brengt daarom vertraging met zich mee.
De BBC stelt vragen over de kosten van het voorstel en de daadwerkelijke besparingen die het met zich meebrengt. Er wordt stilgestaan bij dat met deze verbouwing het gebouw de komende 50 jaar weer mee moet kunnen en dat deze besluiten met dat in het achterhoofd genomen moeten worden. De meerderheid van de BBC ontraadt deze versoering, met oog op de toegankelijkheid van de perstoren voor mensen met een (tijdelijke) beperking en het feit dat de renovatie het complex geschikt moet maken voor de komende decennia. Het nu weglaten van deze tweede lift zou onverstandig zijn gelet op de lange termijn.

4. Vervolgproces

De coördinerend architect van het RVB licht toe dat de BBC in het najaar wordt geïnformeerd over vervolgstappen, onder meer de vaststelling van het technisch ontwerp voor de publieksentree is voorzien voor najaar 2025. Het uitgangspunt daarbij blijft de bestaande governance.

5. Rondvraag en sluiting

De commissievoorzitter sluit de vergadering, met de mededeling dat het conceptadvies aan het Presidium in de komende week per e-mail aan de leden zal worden voorgelegd.